

Voorzitter

hij tot 14 dagen voor zijn overlijden onderhield met zijn collega's en vele anderen. Tot zijn teleurstelling maakte zijn toestand het hem niet meer mogelijk om een afscheidsbezoek te brengen aan de dienst waaraan hij bijna 37 jaren zijn beste krachten had gegeven.

Hij overleed op de avond van Hemelvaartsdag in vrede en verzoend met zijn heengaan, temidden van zijn dierbaren voor wie hij – zoals wij konden lezen in de overlijdensadvertentie – heel veel heeft betekend. Afgelopen woensdag is hij, nadat een zeer druk bezochte herdenkingsbijeenkomst had plaatsgevonden, in kleine kring gecremeerd. Ons medeleven gaat uit naar al degenen voor wie zijn heengaan een groot verlies betekent, in het bijzonder zijn vrouw, zijn moeder en zijn kinderen.

(De aanwezigen nemen enkele ogenblikken stilte in acht.)

De vergadering wordt enige ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Batenburg, wegens ziekte;

Stevens, wegens verblijf buitenslands;

Jurgens, wegens bezigheden elders.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is opgenomen aan het eind van deze editie.)

Aan de orde is de behandeling van de voorstellen van (rijks)wet:

- **Instelling van een exclusieve economische zone van het Koninkrijk (Rijkswet instelling exclusieve economische zone) (25446, R1594);**

- **Wijziging van de Wet voor het reserve-personeel der krijgsmacht 1985 alsmede wijziging van de Algemene militaire pensioenwet in verband met de overgang naar een geheel uit vrijwilligers bestaande krijgsmacht (26139).**

Deze voorstellen van (rijks)wet worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: Alvorens met de agenda verder te gaan, deel ik de Kamer mede dat het lid van onze Kamer de heer Scholten vandaag voor het laatst in ons midden is. Hij heeft mij zeer tijdig laten weten dat hij niet aanwezig zal kunnen zijn op de voor volgende week voorziene afscheidsbijeenkomst van deze Kamer, omdat zijn voorkeur uitgaat – en bij wie hem kent zal dat geen verwondering wekken – naar het waarnemen van verkiezingen in Zuid-Afrika. Een bezigheid die een goed parlementariër overigens ook geenszins misstaat. De heer Scholten is weliswaar niet helemaal het laatst binnengekomen lid van deze Kamer, maar wel degene die het kortst in ons midden is geweest. De tegenstellingen in deze Kamer zijn soms groot – dat hebben wij vorige week gemerkt – maar niemand heeft eraan gedacht dat toen ik het langstzittende lid toesprak, ik zo kort daarna ook het kortstzittende lid zou toespreken om afscheid van hem te nemen. Ik doe dat met een enkel woord.

Het politieke verleden van de heer Scholten kan men toch wel enigszins bewogen noemen, want hij heeft zijn intrede gedaan in de Tweede Kamer als lid van de Anti-Revolutionaire Partij. Misschien was het wel zo – als ik mij die ondeugende opmerking mag veroorloven – dat het juist het werk van de heer Steenkamp is geweest dat de heer Scholten tot het inzicht bracht dat hij naar een andere politieke omgeving moest gaan zoeken. Zo lees ik het in ieder geval in een van de interviews. Hij heeft die omgeving gevonden en het is een bewijs van vitaliteit dat het in dit land dan toch mogelijk is opnieuw als afgevaardigde in de Staten-Generaal de werkzaamheden van volksvertegenwoordiger op te vatten, zij het dat die aan deze kant van het Binnenhof iets anders zijn dan aan de overkant. Het is van korte duur geweest, maar wij nemen aan dat de activiteiten van de heer Scholten na

Zuid-Afrika en de verkiezingen aldaar, in dat werelddeel en in verband met dat werelddeel nog wel zullen voortduren. Ik wens hem namens de Kamer daarbij graag veel succes.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Ziektewet, de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering en enkele andere wetten in verband met de beperking van het exporteren van uitkeringen (Wet beperking export uitkeringen) (25757).**

(Zie vergadering van 2 maart 1999.)

De beraadslaging wordt hervat.

□

Mevrouw **Van Leeuwen** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Het was bepaald geen gemakkelijke opgave om de afweging te maken of dit wetsontwerp al dan niet controversieel moest worden verklaard. Immers, ook al heeft de staatssecretaris, zij het na de eerste termijn, enige toezeggingen gedaan, indiening van een nieuw wetsontwerp, waarin deze toezeggingen metterdaad bij wet hard worden gemaakt en bovendien nog enkele andere vuiltjes, waarop ik nog terugkom, kunnen worden weggewerkt, levert toch een duidelijk ander beeld en perspectief op. Het is en blijft een krikkemikkige wet, met een aantal niet opgeloste problemen. Ik denk alleen al aan de door de heer Veling opgevoerde discussie over de considerans.

Voorzitter: Postma

Mevrouw **Van Leeuwen** (CDA): Hier komt nog bij dat er van een financiële noodzaak om de afhandeling nu te voltooien nauwelijks sprake kan zijn. Weliswaar worden er op termijn vanaf 2002 behoorlijke bedragen ingeboekt, daar staat tegenover dat de staatssecretaris nu langzamerhand in alle toonaarden heeft gezongen, dat maximale en optimale inspanningen zullen worden geleverd om met alle landen, ook de huidige niet-verdragslanden, toereikende verdragen af te sluiten. Hierdoor kan feitelijk worden uitgegaan van veel lagere bedragen dan geraamd, namelijk uitsluitend de